

pensioenfonds
openbare
bibliotheken

WELKOM

**Pensioenfonds Openbare
Bibliotheken (POB)**

Programma

Lunch

- 13.00 – 13.10** **Opening**
- 13.10 – 13.30** **Interview met Els Janssen** (POB-voorzitter)
- 13.30 – 13.50** **Nieuwe Pensioenregeling en jaarlijkse aanpassing**
- Marc Heemskerk (pensioenexpert Mercer)
- Pauze** (tot 14.15 uur)
- 14.15 – 14.40** **Interview met Walther Schapendonk** (bestuurslid)
- Beleggingsbeleid
- 14.40 – 15.00** **In gesprek met de zaal**
- 15.00** **Afsluiting**
Borrel (tot 15.30 uur)

Interview met Els Janssen

Voorzitter POB

Interview door Gejo van den Enk

Presentatie Marc Heemskerk

Pensioenspecialist

- Nieuwe pensioenregeling
- Jaarlijkse aanpassing uitkeringen

- Stichting Pensioenfonds Openbare Bibliotheken
- 12 maart 2026

Toeslagverlening onder nieuwe pensioenregeling

Marc Heemskerk, Amstelveen

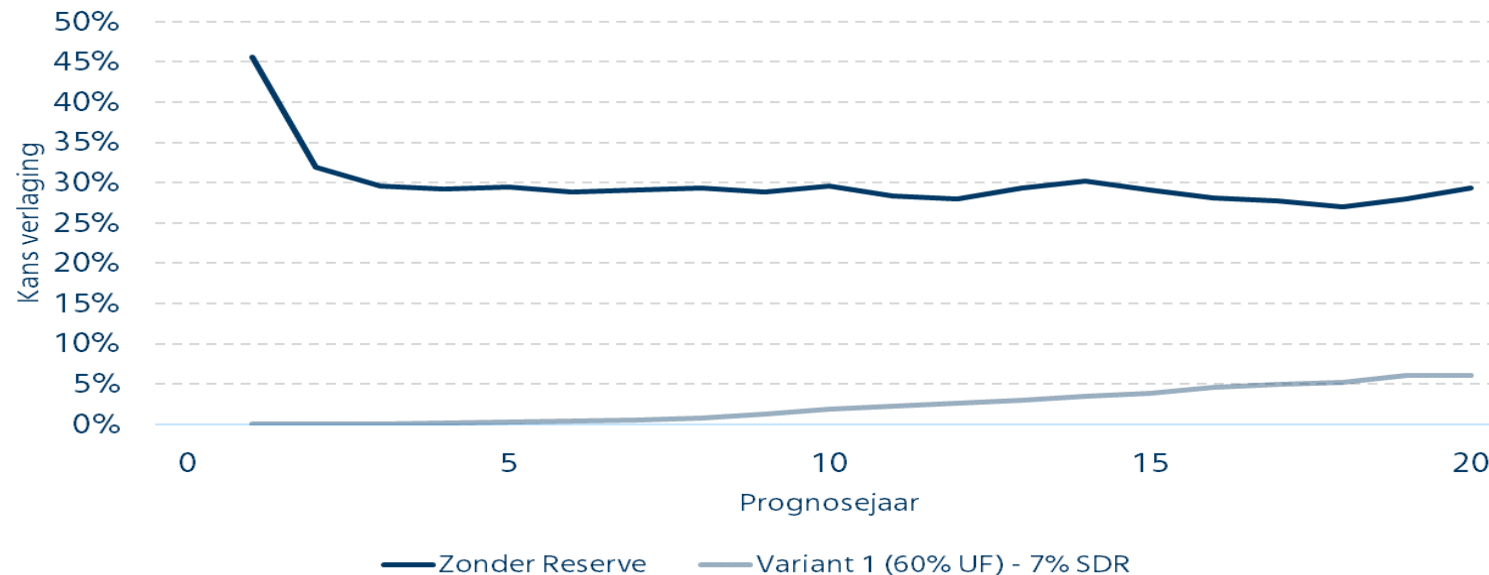
Wet toekomst pensioenen

Gemaakte keuzes WTP (uit presentatie 21 mei 2024)

- Beleggingsopbrengsten gespreid over 3 jaar.
- Solidariteitsreserve gevuld uit 5% overrendement, initiële vulling 7% dekkinggraad.
 - Collectieve uitkeringsfase.
(=gelijke verhogingen gepensioneerden) met ambitie van 60% prijsindex in uitkeringsfase (UF)

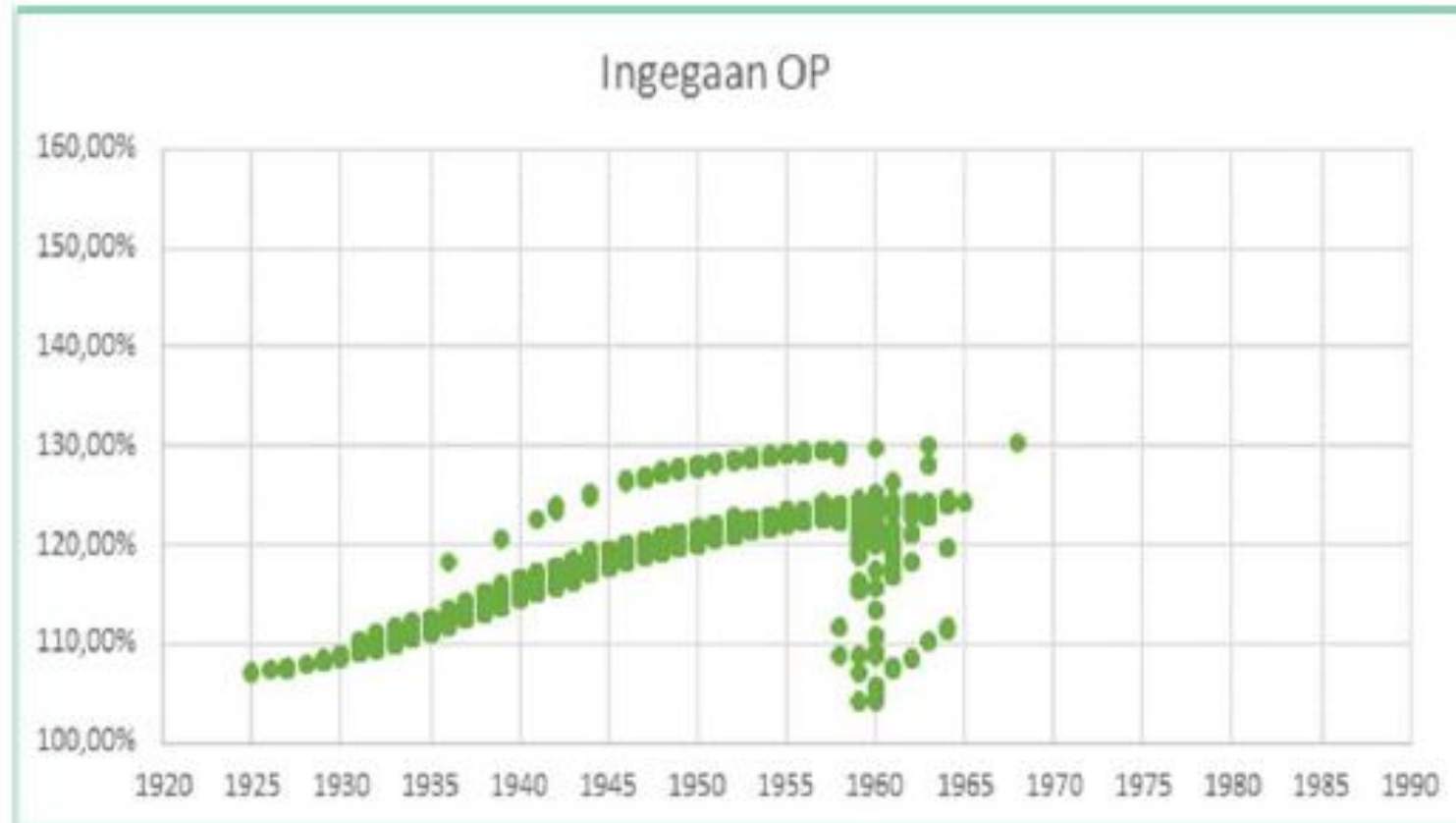
Kans op verlaging t.o.v. vorige uitkering

Net gepensioneerde deelnemer

Wet toekomst pensioenen

Uw verhoging per 1 juli 2025:

Wet toekomst pensioenen

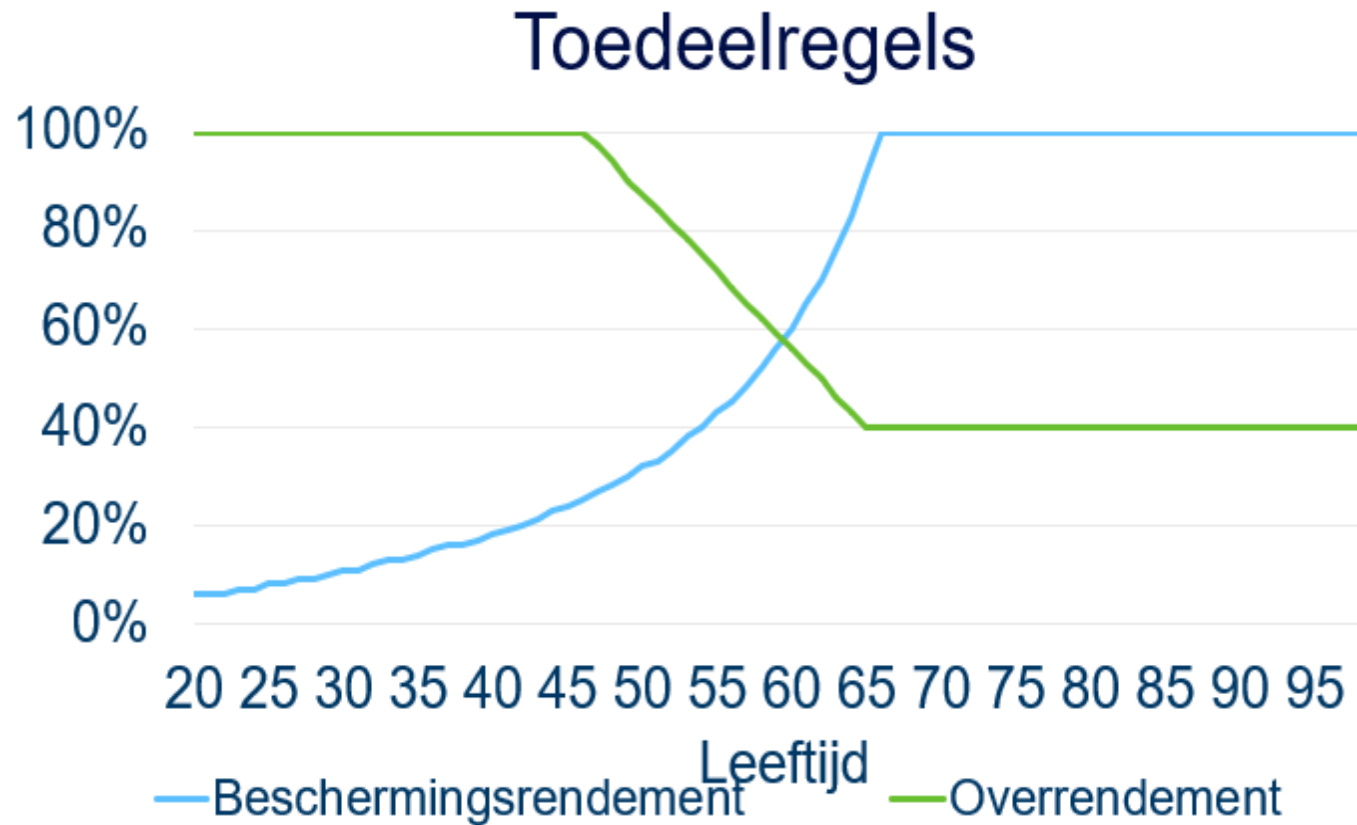
Aanpassing pensioenuitkering (1)

- Beleggingsopbrengsten direct maatgevend voor toekomstige aanpassingen.
- Gemaakte beleggingsrendement wordt als volgt verdeeld (bijlage 2 Pensioenreglement):
 1. Eenjaarsrisicovrij rente.
We rekenen al een minimaal rendement in, ca 2% dat POB sowieso verwacht te maken.
 2. Beschermingsrendement
Als de rente wijzigt heeft u meer of minder kapitaal nodig, het beschermingsrendement voorziet hierin volledig. (100% beschermingsrendement).
 3. Overrendement
Door het nemen van beleggingsrisico (met name aandelen) wordt naar verwachting extra rendement gemaakt om uw pensioen te verhogen.

Wet toekomst pensioenen

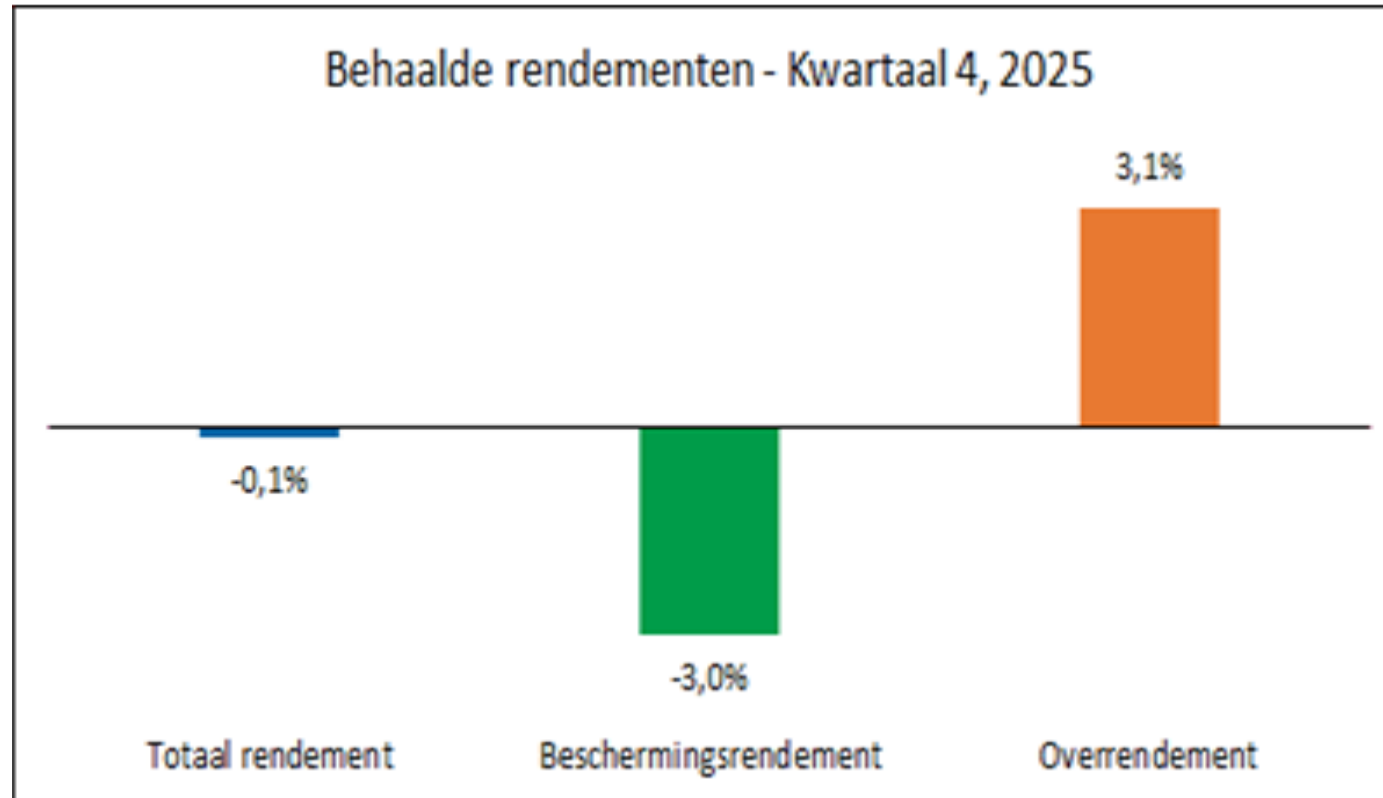
Aanpassing pensioenuitkering (2)

Wet toekomst pensioenen

Aanpassing pensioenuitkering (3)

- Op website POB:
- Goed of slecht nieuws?

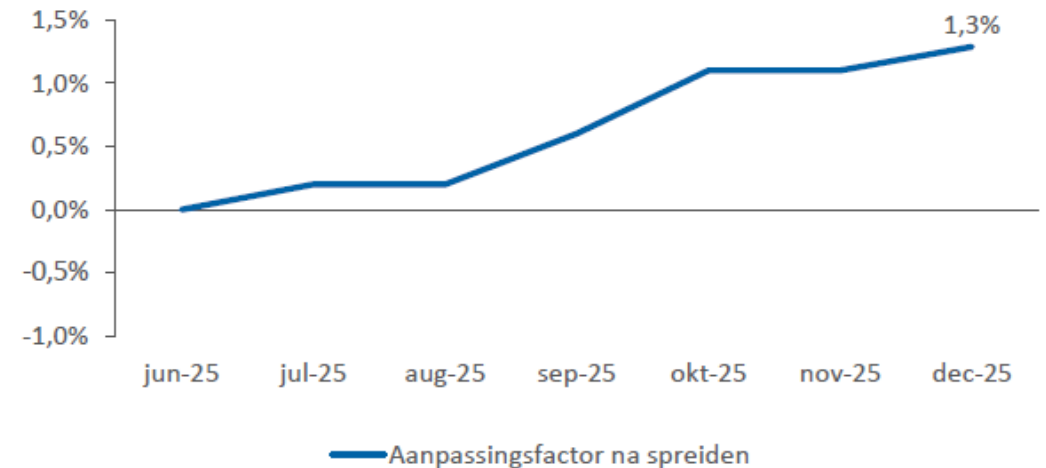

Wet toekomst pensioenen

Aanpassing pensioenuitkering (4)

- Alleen overrendement maatgevend voor pensioengerechtigden. Pensioengerechtigden ontvangen aandeel van 40% overrendement.
- Overrendement wordt toegevoegd aan “spreidingsvermogen”.
- 1/3 van het spreidingsvermogen is aan het einde jaar beschikbaar voor aanpassing. 2/3 bewaren we voor komende jaren.
- We houden dit hele jaar al bij.
- Jaarlijks per 1 april wordt aanpassing verwerkt op basis stand 31 december voorafgaand.

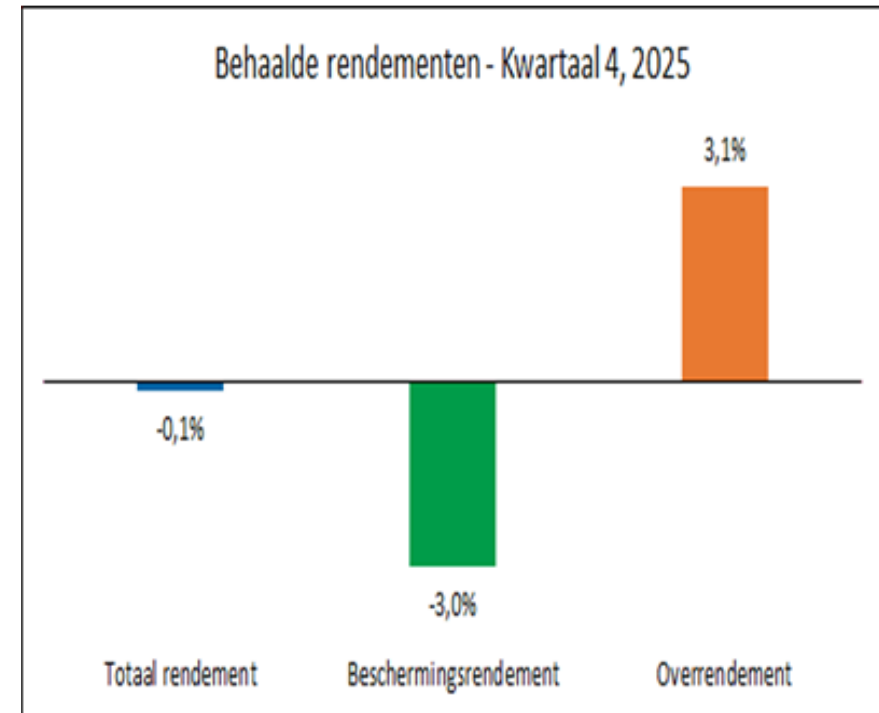
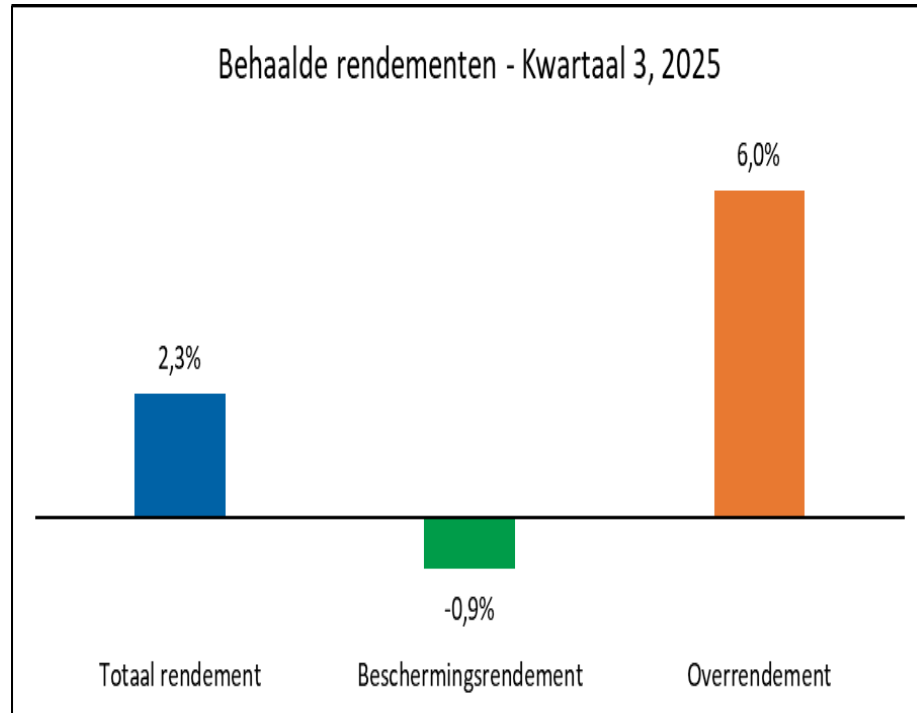
Aanpassingsfactor collectieve uitkeringsfase

Wet toekomst pensioenen

Aanpassing pensioenuitkering (5)

- Waarom 1,3%
- = $(6,0\% + 3,1\%) * 40\% / 3$
- Ongeveer dan 😊

Wet toekomst pensioenen

Aanpassing pensioenuitkering (6)

- In oude pensioenregeling streefde POB jaarlijks naar verhoging op basis prijsindex (ca 3%).
- Nieuwe regeling start zonder spreidingsvermogen, dus de komende jaren is verhoging prijsindex niet waarschijnlijk (tenzij zeer hoog overrendement wordt behaald).
- Op termijn wel verbetering verwacht. Uitgesproken ambitie is 60% prijsindex.

Wet toekomst pensioenen

Aanpassing pensioenuitkering (7)

- Als overrendement negatief? Dan niet direct verlaging!
- Er is een solidariteitsreserve ter grootte van ca € 180 miljoen.
- De jaarlijkse pensioenuitkeringen zijn circa € 90 miljoen.
- Stel beurscrash en overrendement van -50%.
- Overrendementsdeling 40% (geen 100% zoals bij jongeren).
- Tekort op uitkeringen: $€ 90 * 40\% * 50\% = 18$ miljoen (1/10 van solidariteitsreserve).
- Beursfluctuaties kunnen dus goed opgevangen worden op korte termijn.
- Maar geen 100% garantie!
- Bij langdurig fors negatief resultaat (geen beursherstel) korting mogelijk.

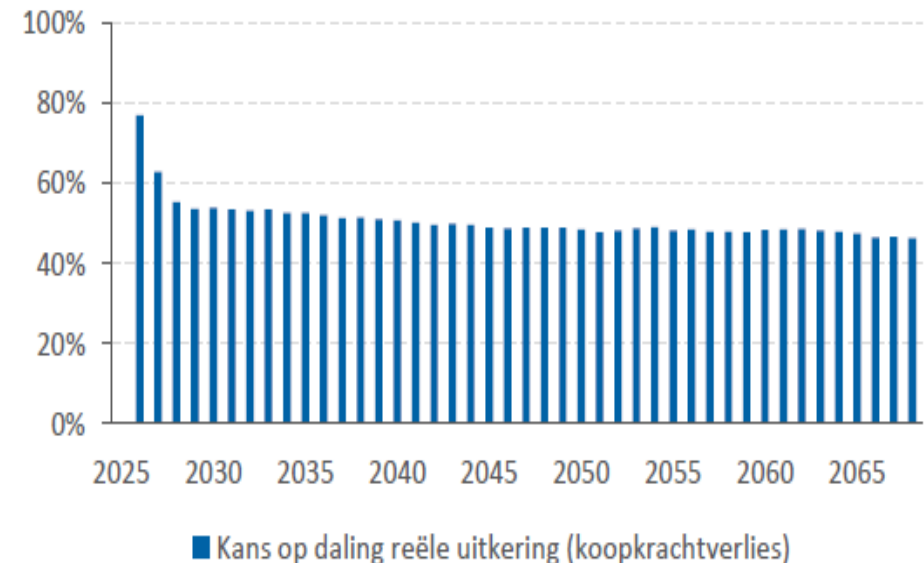
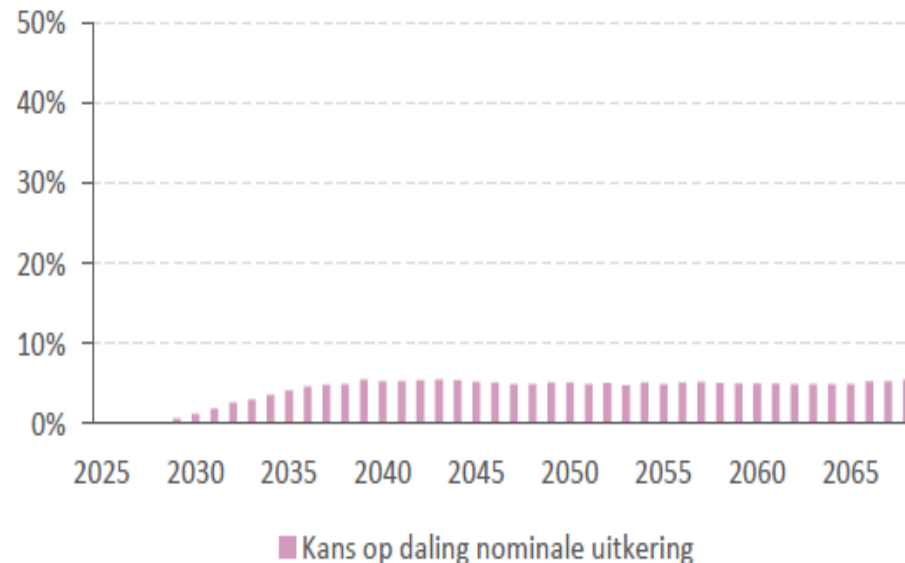

Wet toekomst pensioenen

Aanpassing pensioenuitkering (8)

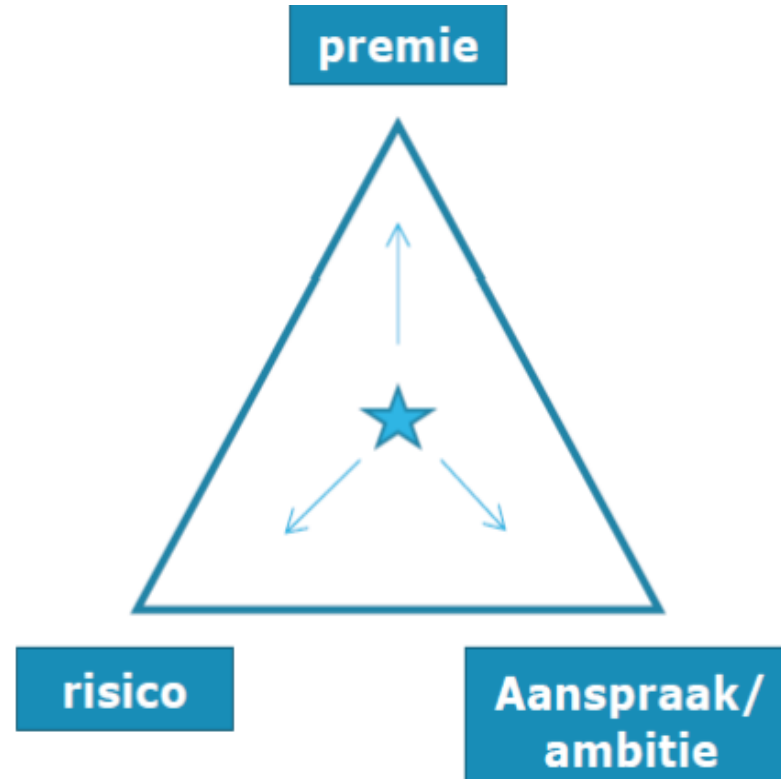
- Kans op daling zeer klein maar kans op elk jaar toeslag ter grootte prijsindex ook...

Uitkeringsfase - Kans op daling van de uitkering

Wet toekomst pensioenen

Tot slot

Bron 9 oktober 2015 Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

PAUZE (tot 14.15 uur)

Persoonlijke vragen:

Site: POB.EU → Service & Contract

Email: info@mail.pob.eu

Telefoon: 088 – 116 24 48

Brief: Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (POB)

Postbus 4471
6401 CZ Heerlen

Interview met Walther Schapendonk

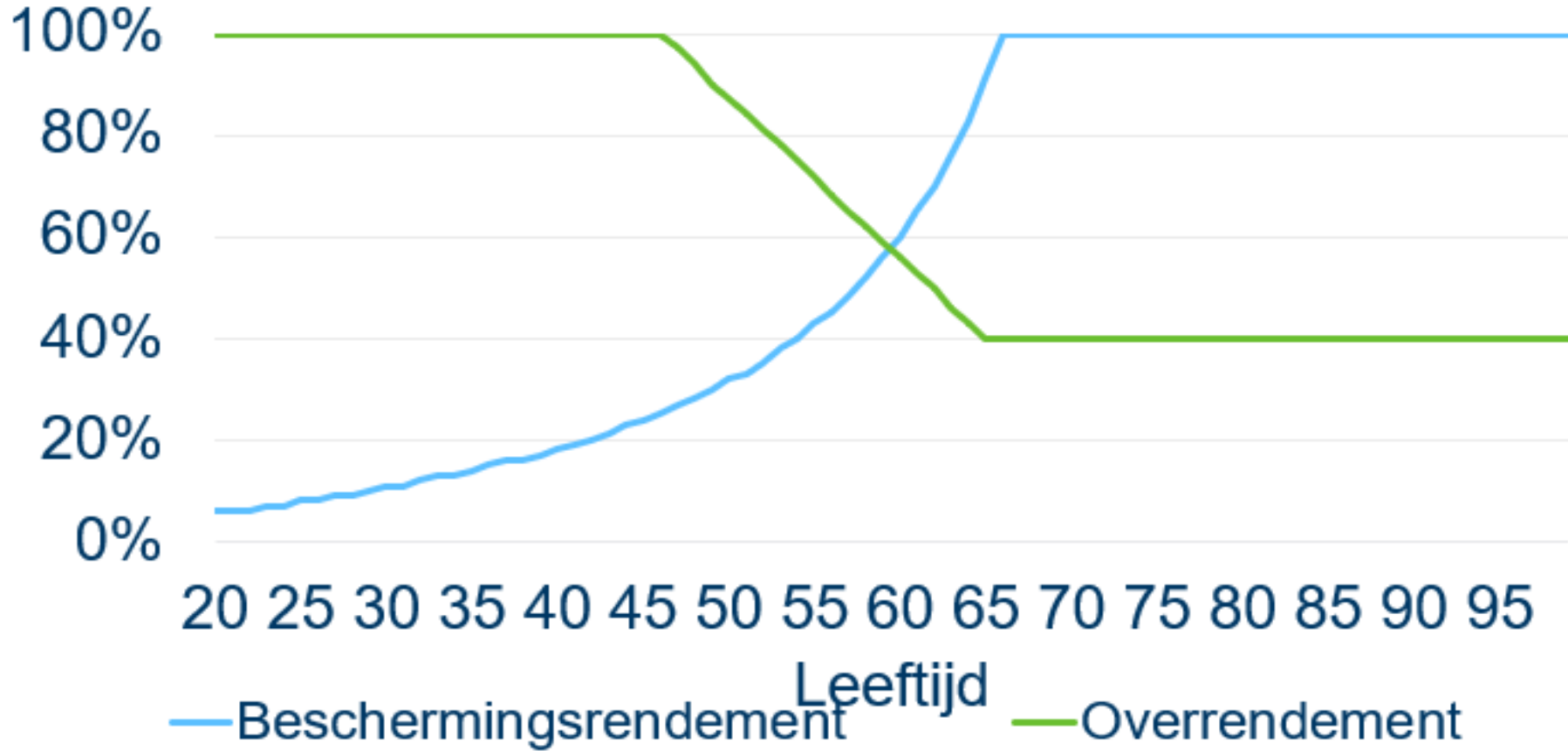
Bestuurslid POB

- Beleggingsbeleid

Interview door Gejo van den Enk

1. Toedeelregels

Toedeelregels

2. Portefeiulle en Rendement

Beschermingsportefeuille

	Waarde december 2025 Verdeling Euro (*1mln)	
De LDI portefeuille	754	56%
Nederlandse hypotheke (renterisico)	200	15%
Groene obligaties (renterisico)	121	9%
Europese bedrijfsobligaties (renterisico)	235	17%
Liquiditeiten	48	4%
Totaal	1.358	100%

Rendement portefeuille

	Waarde december 2025 Euro (* 1mln)	Verdeling
Aandelen ontwikkelde markten	665	54%
Aandelen opkomende markten	109	9%
Nederlands vastgoed	185	15%
Obligaties opkomende markten	281	23%
Valutaafdekking en liquiditeiten	2	0%
Nederlandse hypotheke (kredietrisico)	200	
Groene obligaties (kredietrisico)	121	
Europese bedrijfsobligaties (kredietrisico)	235	
Totaal	1.243	100%

Wie doet wat?

Bescherming	Verdeling
De LDI portefeuille	Goldman Sachs
Nederlandse hypotheke (renterisico)	AEGON Dutch mortgage fund
Groene obligaties (renterisico)	Goldman Sachs green bond fund
Europese bedrijfsobligaties (renterisico)	Van Lanschot Kempen
Liquiditeiten	Goldman Sachs
Rendement	
Aandelen ontwikkelde markten	Blackrock
Aandelen opkomende markten	Northern trust
Nederlands vastgoed	Altera en CBRE
Obligaties opkomende markten	Legal&General fonds en Statestreet Fonds
Valutaafdekking en liquiditeiten	GSAM
Nederlandse hypotheke (kredietrisico)	
Groene obligaties (kredietrisico)	
Europese bedrijfsobligaties (kredietrisico)	

Verwachte rendementen

	Verwacht Rendement	volatiliteit
Liquiditeiten	2,00	-
Euro swaprente	4,10	10,9
Staatsobligaties	3,20	5
Bedrijfsobligaties	3,30	4,1
Groene obligaties	3,50	5,6
hypotheken	3,80	5,1
Obligaties opkomende markten	4,00	9,4
Aandelen ontwikkelde markten	5,40	15,3
Aandelen opkomende markten	5,60	17,1
Vastgoed		
Verwacht overrendement rendementssportefeuille	3,60	5,70%

Behaalde rendementen

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gemiddeld
Totaal rendement	11,0%	5,0%	-0,5%	18,0%	8,7%	5,6%	-21,1%	11,7%	10,3%	1,0%	5,0%
Beschermingsportefeuille	10,7%	-2,2%	5,8%	17,0%	14,2%	-10,4%	-37,1%	10,2%	-1,5%	-13,5%	-0,7%
Rendementsportefeuille	9,3%	12,2%	-3,6%	17,9%	6,5%	12,6%	-14,8%	12,3%	14,9%	10,8%	7,8%
Beleggingskosten (inclusief transactiekosten)	0,6%	0,5%	0,5%	0,4%	0,3%	0,2%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	

Beleggingsovertuigingen POB

- Horizon beleggingen:** Op lange termijn weegt het extra rendement op risicovollebeleggingen op tegen het risico. De mate waarin risico kan worden geaccepteerd hangt daarom samen met de beleggingshorizon van de deelnemer. Voor jongeren kan meer risico worden gelopen dan voor oudere deelnemers.
- Rendement – risico:** Om koopkrachtbehoud voor onze deelnemers waar te kunnen maken is het noodzakelijk om beleggingsrisico te nemen.
- Risicopremies:** Het nemen van risico is een afweging tussen rendement, risico, kosten en maatschappelijke impact.
- Risicospreiding:** Spreiding is belangrijk, maar niet tegen elke prijs.
- Kosten:** Het pensioenfonds belegt kostenbewust.
- Illiquide beleggingen:** Illiquide beleggingen dragen positief bij aan het lange termijn rendement.
- Duurzaamheid :** Het integreren van duurzaamheid in beleggingsbeslissingen zorgt op lange termijn voor betere beleggingsresultaten.
- Eenvoudig, pragmatisch en transparant** Eenvoud, pragmatisme en transparantie vindt het pensioenfonds belangrijk.

3. Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

- Inrichting beleggingsportefeuille
- Maatschappelijk verantwoord

MVB overtuigingen

Bedrijven met aandacht voor goed ondernemingsbestuur (governance) leveren uiteindelijk betere financiële prestaties

Het meenemen van duurzaamheidsaspecten) binnen de beleggingsportefeuilles heeft op de lange termijn een neutraal tot positief effect op het risico-rendementsprofiel van de portefeuille.

Wij zijn als pensioenfonds in de positie om ons belegd vermogen in te zetten om lange termijn thema's na te streven die worden gedragen door, en volgen uit prioritering van onze deelnemers.

Bij ons ESG-beleid is het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid een belangrijke rol, maar wij zullen te allen tijde het kostenaspect ervan in ogenschouw nemen.

Uitkomsten MVB onderzoek

De meeste deelnemers zijn positief over het beleid van POB op het terrein van maatschappelijk verantwoorde beleggen.

De POB mag best ambitieus zijn op het terrein van maatschappelijk verantwoord beleggen. Het maatschappelijk verantwoord beleggen moet zich hierbij vooral richten op het terrein van mens en milieu.

Het milieu, het tegengaan van klimaatveranderingen en gezondheid en welzijn zijn de belangrijkste thema's.

Een kleine meerderheid vindt Maatschappelijk verantwoord beleggen wel heel belangrijk, maar het mag niet ten koste gaan van het rendement.

Een minderheid van bijna 40% vindt Maatschappelijk verantwoord beleggen even belangrijk of belangrijker dan het rendement.

In gesprek met de zaal

- Vragen uit de zaal
- Stellingen POB

Contact met POB

Persoonlijke vragen:

Site: POB.EU → Service & Contract

Email: info@mail.pob.eu

Telefoon: 088 – 116 24 48

Brief: Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (POB)

Postbus 4471
6401 CZ Heerlen

Afsluiting

Dank voor jullie actieve deelname

- Ruimte om nog een glaasje achteraf te drinken
- Contact met oud-collega's
- Vragen aan bestuursleden

Borrel: **KRUIM**